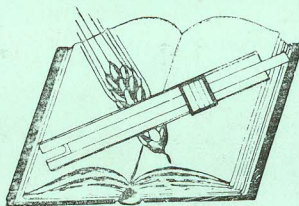

A ZSÁMBÉKI FELSŐFOKÚ
MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM
ISMERTETŐJE

1969.

Összeállították:

BALOGH FERENC
DOMOKOS KÁZMÉR
PATI NAGY ELEMÉR
DR. PÓSVAY LAJOS

A felvételeket készítette:

PATI NAGY ELEMÉR

Felelős kiadó:

PATI NAGY ELEMÉR

Heves megyei Nyomda Vállalat, Eger
Igazgató: Marosán József.
68-6344. (3024 db)

A zsámbéki Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum 1962 őszén kezdte meg működését. Intézményünkben a szocialista mezőgazdasági üzemek számára képezünk üzemgazdász szaktechnikusokat.

Az üzemgazdasági szakjellegű felsőfokú oktatási intézmény életre-hívása, működtetése azon a felismerésen alapszik, hogy az eredményes nagyüzemi gazdálkodásnak elengedhetetlen feltétele a gazdálkodás eredményeinek állandó vizsgálata. Különösen fontos a gazdaság termelő tevékenységének elemzése abból a célból, hogy a rendelkezésre álló munkakerőt és anyagi eszközöket minél célszerűbben felhasználva, a gazdaság fövedelmezősége állandóan javuljon. A gazdaságirányítási rendszerünk napirenden lévő reformja aláhúzza a mezőgazdasági üzemekben folyó üzemgazdasági munka jelentőségét.

Az a körülmény, hogy a termelőszövetkezetek állami irányítása a törvényes felügyeleten túlmenően egyre inkább közgazdasági jellegű lesz, mert a termelőszövetkezetekben is megteremtődnek a feltételei a valálatszerű gazdálkodásnak, csak fokozza az üzemgazdasági munka szükségességét.

F okozott szerepet kap tehát a termelőszövetkezetek gazdálkodásában az értéktörvényi hatása, a piaci viszonyok, a költség, különösen az önköltség vizsgálata, a kalkulációs tevékenység.

A jól gazdálkodó termelőszövetkezetünk működésében már eddig is nagy szerepet játszott az üzemgazdasági munka. A jövőben azonban minden termelőszövetkezet továbbfejlődésének méginkább alapvető feltétele lesz, hogy az adott közgazdasági viszonyok között önállóbb gazdálkodással hogyan tudják kihasználni a lehetőségeket.

Intézményünkben elsősorban a mezőgazdasági termelőszövetkezetek részére képezünk a tervezéshez, a kalkulációs és üzemelemző tevékenységhez jól értő üzemgazdász szaktechnikusokat. Termelőszövetkezetek mind nagyobb számban társadalmi tanulmányi ösztöndíjra szóló szerződéssel is biztosítják, hogy az általuk kiszemelt fiatal az oklevél megszerzése után üzemgazdasági munkára rendelkezésükre álljon.

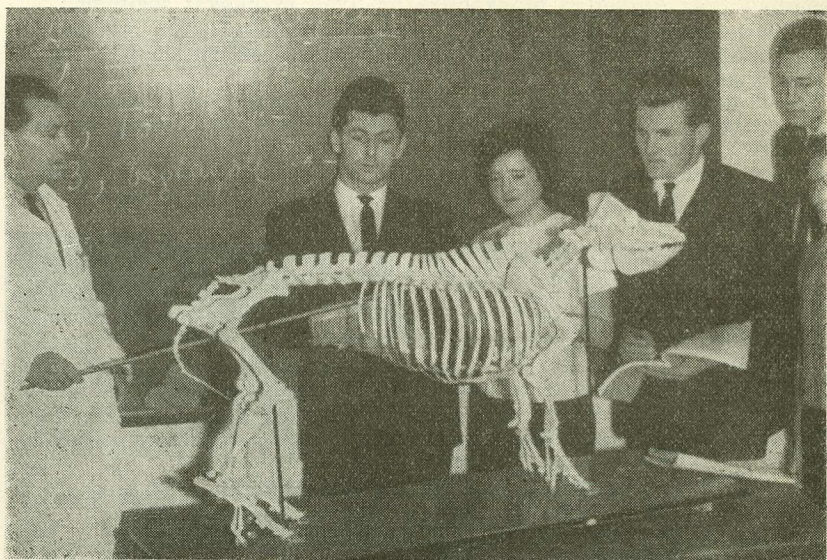
I ntézményünk helyesli és támogatja a termelőszövetkezetek ezen törekvéseit, igyekszünk az iskolán a fiatal szakemberjelöltet alaposan felkészíteni e fontos feladat jó ellátására.

Középiskoláinkban az érettségire készülő fiatalok közül egyre többen jelentkeznek intézményünkbe továbbtanulásra. Intézményünk minden fiatal jelentkezését szívesen fogadja, aki mezőgazdasági szakember óhajt leni és ezen nem könnyű, de szép szakma iránt hivatást érez.

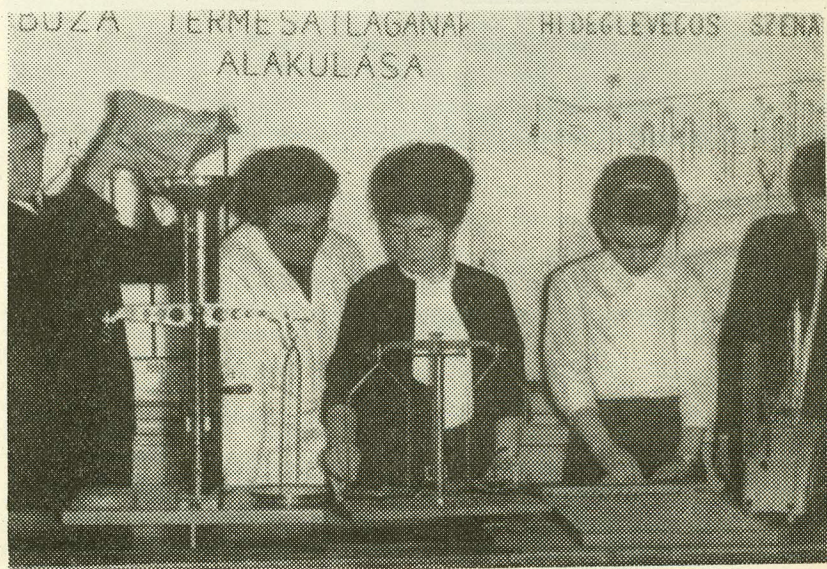
Zsámbék, 1968. október hó

MEZEI ANDRAS
igazgató

Állatbonctani gyakorlat

Vetőmag minősítési gyakorlat Jánky Margit docens irányításával

Szaktargyak 4 tanszékhez tartoznak:

Termesztéstechnikai tanszék,
Géptan tanszék,
Számvitel—statisztikai tanszék,
Üzemgazdasági—gyakorlati tanszék

Oktatásra kerülő tárgyak:

Politikai gazdaságtan
Filozófia
Tudományos szocializmus
Orosz nyelv*
Testnevelés*
Matematika
Növénytermesztés
Állattenyésztés
Mezőgazdasági géptan
Mezőgazdasági gépüzemelés
Kertészeti enciklopédia
Mezőgazdasági üzem- és munkaszervezés
Mezőgazdasági tervezés
Vezetési ismeretek
Mezőgazdasági számvitel
Pénzgazdálkodás
Mezőgazdasági üzemek ellenőrzése
Ügyvitelszervezés
Mezőgazdasági statisztika
Agrárgazdaságtan
Mezőgazdasági kereskedelem
Jogi ismeretek
Munkavédelem és biztonságtechnika
* levelező tagozaton nem oktatjuk.

Az üzemgazdász képzés gyakorlati elmélyítésére a zsámbéki „Új Élet” Termelőszövetkezetben a termeléstéchnikai ismeretek megszerzésén kívül hallgatóink a tervezés, kalkulációs, önköltségszámítási és könyvelési munkát is megismerik.

A Herceghalmi Kísérleti Gazdaságban végzett gyakorlatok a legfejlettebb gépesítés közvetlen megismerésére nyújt lehetőséget.

Az ország legjobb nagyüzemeiben, így a nádudvari „Vörös Csillag” Termelőszövetkezetben és még számos kiváló szövetkezetben tartott speciális gyakorlatok a termelés ágazati fejlesztésére nyújt lehetőséget.

A nyári 4 hetes gyakorlat konkrétan kijelölt szövetkezetekben már a megszerzett ismeretek felhasználását, alkalmazását követeli meg hallgatóinktól.

Az intézmény hallgatói számára az államvizsga befejezett képzést nyújt. Ha azonban a hallgató tovább akar tanulni, külön felvételi vizsga nélkül tanulhat az Agrártudományi Egyetem, illetve főiskolák levelező tagozatán vizsgabeszámításokkal.

Jelentkezés és a felvétel rendje

Nappali tagozat:

Intézményünk nappali tagozatára felvételüket kérhetik a középiskolák utolsó éves tanulói, illetve azok az érettségivel, valamint a képzés szakirányának megfelelő szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkező dolgozók, akik 35. életévüket még nem töltötték be.

A felvételt a Tű. 820/új raktári számú nyomtatványon kell kérni. A nyomtatványt a középfokú oktatási intézmények tanulóinak az iskola bocsátja rendelkezésre, más jelentkezők pedig a budapesti, vagy megyei nyomtatványboltokban, illetve intézményünk tanulmányi hivatalában szerezhetik be.

Felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a felvételhez szükséges iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt,
- középiskolai tanulmányi értesítőt,
- önéletrajzot,
- erkölcsi bizonyítványt annak, aki a jelentkezés événél korábban érettségizett,

*Növénytermesztési gyakorlat dr. Kovács László
tanár vezetésével*

A felvételi kérelmet az érettségi bizonyítványt kiállító középiskola igazgatójához kell benyújtani. Munkaviszonyban állók kérelmükhöz munkaadói javaslatot is kötelesek mellékelni.

Ha a jelentkező a középiskolát a jelentkezés évét tekintve 2 évvel régebben végezte, felvételi kérelmét közvetlenül intézményünk címére küldje.

Levelező tagozat:

Levelező tagozatra felvételüket kérhetik azok a mezőgazdaság területén dolgozók, akik:

- középiskolai végzettséggel, illetve mezőgazdasági jellegű szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkeznek,
- legalább másfél éves munkaviszonyt tudnak igazolni,
- a végzettség a munkakör betöltéséhez szükséges és felvételüket a munkahely vezetője, az illetékes párt- és szakszervezettel egyetértésben javasolja.

A jelentkezéshez a Tü. 821. r. sz. nyomtatványt kell felhasználni. A nyomtatvány beszerezhető a budapesti, vagy megyei nyomtatványboltokban, illetve intézményünk tanulmányi hivatalában.

A jelentkezési laphoz csatolni kell:

- a szükséges iskolai bizonyítványt,
- önéletrajzot,
- születési anyakönyvi kivonatot,
- erkölcsi bizonyítványt,

Jelentkezést csak hiánytalanul felszerelt formában fogadunk el.

A nappali és levelező tagozatra jelentkezők matematika, biológia és kémia tárgyakból felvételi vizsgát tesznek. A felvételi vizsga idejéről és a felvételi bizottság határozatáról írásban értesítjük a jelentkezőket.

A felvételi kérelmeket a középiskolák **március 1—15-ig**, intézményünk **május 16-ig** fogadja el.

A felvételi kérelmet a következő címre kell küldeni:

FELSŐFOKÚ MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM
Üzemgazdasági szak
ZSÁMBÉK
Lenin tér 3.

Egyéb tudnivalók

A felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatói részére juttatható állami támogatások és fizetési kötelezettségek a jelenleg érvényben lévő rendelkezések szerint:

Szociális támogatás:

- rendszeres pénzbeni támogatás.
összege a szülők anyagi helyzetétől függően havi 100—350 Ft,
- kedvezményes étkezés azok számára, akik a diákkotthont nem veszik igénybe,
- rendkívüli segély, melyet esetenként az arra rászorulóknak kapnak.

Tanulmányi ösztöndíj:

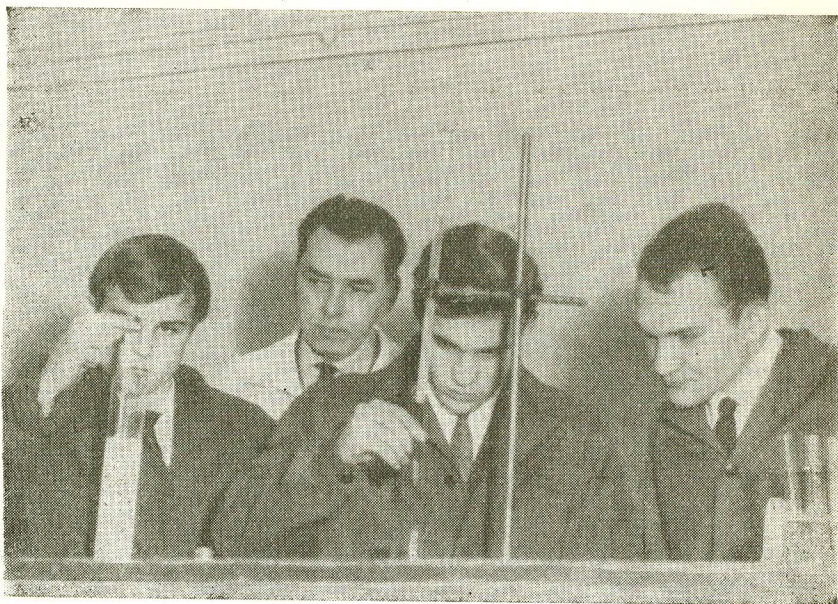
- általános tanulmányi ösztöndíj,
összege a tanulmányi eredménytől függően havi 100—300 Ft.

- népköztársasági tanulmányi ösztöndíj,
I. fokozat havi 1000 Ft,
II. fokozat havi 700 Ft,
- társadalmi tanulmányi ösztöndíj,
összege a szülők anyagi helyzetétől és tanulmányi eredménytől
függően havi 200—950 Ft.

Tandíj:

A kitűnő, jeles és jó rendű tanulmányi eredményt elért hallgatók tandíjmentesek.

A közepes, elégséges és elégtelen tanulmányi eredményt elért hallgatók a szülők jövedelmétől függően félévenként 100—500 Ft-ig terjedő tandíjat fizetnek.

Dr. Paulay Gusztáv tanár felügyelete mellett tejvizsgálatot végeznek a hallgatók

Az intézmény diákothona

Azok a hallgatók, akik megfelelő tanulmányi eredményt, kifogástalan magatartást tanúsítanak és nem laknak Zsámbékon, szociális helyzetük figyelembevételével diákothoni elhelyezésben részesülhetnek.

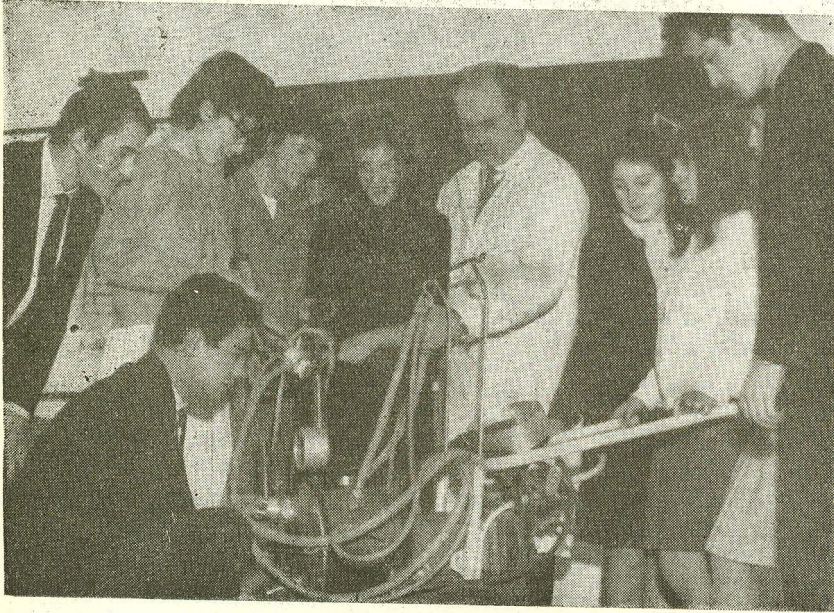
A diákothonba felvett hallgatók — a jelenleg érvényben lévő rendelkezés szerint — havi 200 Ft térítés ellenében teljes ellátásban (lakás, ágynemű, napi háromszori étkezés, fűtés, világítás, mosás) részesülnek.

Diákothonunk 180 férőhelyes. A szobákhoz hideg—melegvizet mosdóhelyiségek tartoznak.

A diákotthoni élet középpontjában a rendszeres és folyamatos tanulmányi munka, s annak elősegítése áll, melyet kiegészít a KISZ ifjúsági önkormányzat által szervezett kulturális munka, sportolási lehetőség, szakköri foglalkozás.

A diákotthon jól felszerelt klubszobával is rendelkezik, ahol szervezett klubestek és társas összejövetelek nyújtanak lehetőséget a kulturált szórakozásra.

*A fejjőgéppel ismerkednek az I. éves hallgatók
A gyakorlatot Börzsei István tanszékvezető tanár vezeti*

KISZ-szervezet

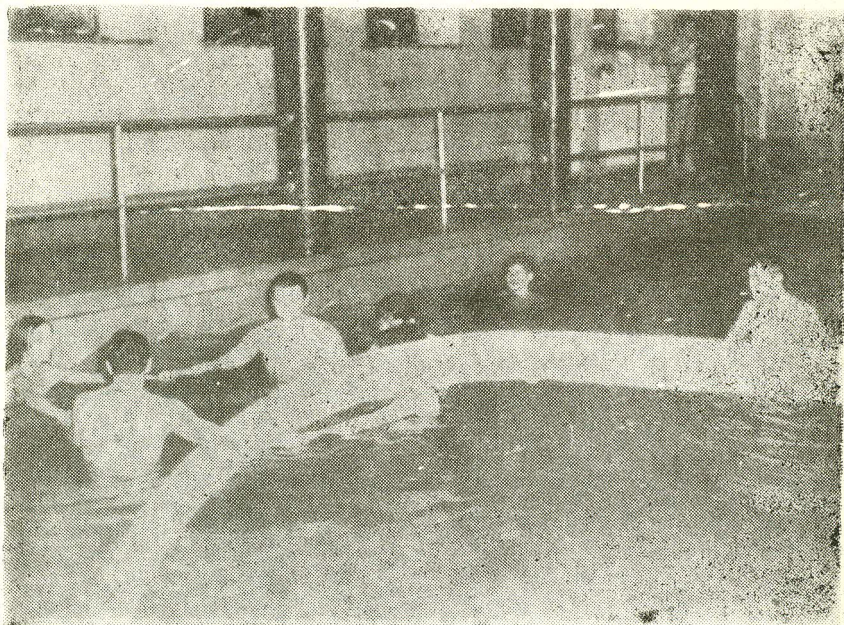
Intézményünkben évfolyam KISZ-alapszervezetek működnek. Munkájukat az intézményi KISZ-csúcsvezetőség irányítja. Segítik az oktató-nevelő munkát. Szervezik a mozgalmi életet annak érdekében, hogy ifjúságunk ismerje és értse a párt politikáját, a KISZ célkitűzéseit, felkészüljenek a közéleti társadalmi tevékenységben való fokozottabb részvételre.

Sportélet

Intézményünkben önálló sportkör van, melynek keretében labdarúgó, férfi és női kosárlabda, valamint asztalitenisz szakosztályok versenyszerűen működnek.

A sportot kedvelő fiataloknak sportpálya, télen is használható fedett uszoda, tornaterem és az iskola udvarán tornaszerek állnak rendelkezésre.

Téli strandolás a fedett uszodában

A könyvtár

Az intézmény könyvtára mind a szakmai ismeretek elsajátításához, mind az általános olvasási igény kielégítéséhez megfelelő segítséget nyújt hallgatóinknak. A mintegy 9000 kötet könyv mellett többféle folyóirat jár rendszeresen.

A könyvtárban olvasóterem áll a könyvtárlátogatók rendelkezésére. Mind a könyvek, mind a folyóiratok jelentős része a mezőgazdasági szakismereteket tárják fel az intézmény szakirányának megfelelően.

A felvételi vizsgák tárgykörei

MATEMATIKA

Részletes tematika:

a) Algebra:

Hosszúság, terület és térfogat mértékegységei és átszámításuk. A négy alpművelet elvégzése egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. Szöveges feladatok megoldása következtetésekkel. Arány és aránypár. Százalékszámítás. Racionális egész és tört kifejezések azonos átalakításai. A hatványozás azonosságai. Zérus, negatív és tört kitevőjű hatvány. Számok és algebrai kifejezések négyzetre emelése. Gyökvonás (négyzetgyökvonás számokból), alpműveletek gyökmennyiségekkel (nevező gyöktelenítése is).

Elsőfokú egyismeretlenes egyenlet, elsőfokú két- és háromismeretlenes egyenletrendszer, másodfokú egyenlet megoldása. Az első- és másodfokú függvény. Egyenletek négyzetgyökökkel. A másodfokú egyenlet gyöktényezői. Összefüggés a másodfokú egyenlet gyökei és együtthatói között. Az exponenciális függvény, a logaritmus függvény. A logaritmus és azonosságai. A logaritmus alkalmazása. A számtani és mértani sorozat.

b) Geometria:

Geometriai alapszerkesztések. A háromszögek, paralellogrammák és trapézok tulajdonságai. A sokszög szögeinek összege. A háromszögek egybevágósága. Kerületi és középponti szögek. A háromszögek hasonlósága. Arányossági tételek a derékszögű háromszögben. Pythagoras tétele. Egyenes vonalakkal és körívvel határolt síkidomok kerületének és területének meghatározása. Egyszerű felszín- és térfogatszámítási feladatok (hasáb, henger, gúla, kúp, csonka kúp, gömb).

c) Trigonometria:

Derékszögű háromszögek megoldása és ezekre visszavezethető feladatok. A sinius- és cosinus alkalmazása. A szögfüggvények ábrázolása. Az ívmérték fogalma, átszámítás a fok- és ívmérték között.

d) Analitikus geometria:

Két pont távolsága. Az egyenes iránytényező egyenlete. Egy ponton átmenő és adott iránytényezőjű egyenes egyenlete. Két ponton átmenő egyenes egyenlete. Az egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének feltétele. A kúpszeletek középpontos, illetőleg legegyszerűbb egyenletei.

KÉMIA

Elsősorban az alapfogalmakat és törvényszerűségeket, a felsorolt elemek és vegyületek fontosabb tulajdonságait, előállításuk és felhasználásuk módját kell ismerni. A kémiai számítási feladatok a felvételi vizsgán különösen nagy szerepet játszanak. (Az egyes témákról szükséges tudnivalók mélységét a gimnáziumban használatos tankönyvek határozzák meg).

Részletes tematika:

a) Kémiai alapfogalmak és törvények:

A fizikai és kémiai változás fogalma. A daltoni atommolekula-elmélet (elem, keverék, vegyület és a halmazállapotok magyarázata). Avogadro tétele. Molekulasúly, atomsúly, gramm-atomsúlynyi mennyiség, gramm-molekulasúlynyi mennyiség, a gázok móltérfogata. Az elemek jelölésmódja, vegyértéke. Kémiai egyenletek. Az anyagmegmaradás törvénye. A kémiai folyamatok megfordíthatósága, kémiai egyensúly. A katalízis, hidrolízis. Az elemek és a vegyületek összefüggése, az oxid, bázis és sav általános jellemző tulajdonságai. A szuszpenziók, az emulziók, a kolloidok, a valódi oldatok fogalma. Az oldás mechanizmusa, telített és túltelített oldatok. Az oldékonyság és a hőmérséklet közötti összefüggés. Az oldatok töménységének különböző kifejezőmódja (százalékos, mólos, normál-koncentráció).

b) Az anyag szerkezete:

Az atom szerkezete. A periódusos rendszer és atomszerkezeti magyarázata. A vegyérték, a vegyülés (heteropoláros és homopoláros kötés) és kémiai folyamatok (semlegesítés, csapadékképződés, oxidáció-redukció) értelmezése atomszerkezeti alapon. Az elektrolitos disszociáció, a savak és a bázisok erősségének magyarázata.

c) Nem fémes elemek:

A hidrogén, a klór, a halogén elemek rövid jellemzése (szublimáció fogalma). A sósav, az oxigén. A kén-dioxid. A kén-trioxid. A kénsav. A kontakt kénsavgyártás kémiai és technológiai alapjai. A nitrogén. Az ammónia. Az ammóniaszintézis kémiai és a gyártás technológiai alapjai. A salétromsav. Műtrágyák. A szén (adszorpció). A szén oxidjai (generátorgáz, vízgáz).

d) Fémes elemek:

A fémek fizikai (mechanikai) és kémiai tulajdonságai. A fémek jellemzősége, az aktivitási sor. A fémek előfordulása, előállítása. Az ötvözet fogalma, az ötvözetek főbb típusai. A korrózió és az ellene való védekezés. Az alkáli fémek jellemzése. A nátriumklorid, a kősó-elektrolízis kémiája és technológiai alapjai. A szóda és ipari előállításának elvi alapjai. A kalcium és legfontosabb vegyületei. Az alumínium (amfoter jellem). A timföldgyártás és a timföld elektrolízisének kémiai és technológiai alapelvei. A vas (vasérc), a vasgyártás kémiai és technológiai alapjai. Az acélggyártás, a különböző acélfajták előállítása (hőkezelés, ötvözés). Egyéb iparilag fontos nehézfémek (ón, ólom, réz). Nemesfémek.

e) Szénvegyületek:

Telített szénhidrogének. A metán (a homológ sor fogalma). A kőolaj és feldolgozása. Telítetlen szénhidrogének. Etilén. Acetilén. A kaucsuk és a gumi. Szénhidrogén-származékok. Alkohokok. Az etilalkohol. Az elsőrendű és másodrendű alkohol fogalma. Oxidációs termékeik: az aldehid, a keton és a szerves sav fogalma. Az ecetsav és a zsírsavak. Zsírok, olajok (az észter fogalma). Szénhidrátok. A szőlőcukor és a gyümölcs-cukor. A répacukor. A keményítő. A cellulóz. Nitrogéntartalmú nyílt szénláncú vegyületek. Aminosavak. Fehérjék. Zárt szénláncú vegyületek. A benzol. A fenol. Az aromás sav fogalma. A nitrobenzol. Az anilin. A kőszén száraz lepárlása és termékei. A műanyagok szerkezete és tulajdonságai (polimerizáció és kondenzáció).

BIOLOGIA

a) Növénytan:

A növényi sejt felépítése. A sejtek szaporodása, a telepek és a szövetek kialakulása. A gyökér és hajtás. A virág és a termés. A növényi tápanyagok és azok felvétele. A fotoszintézis. A disszimiláció. A csírázás. A növekedés és a fejlődés. Szaporodási módok. A növények ingerjelenségei. A növények rendszerezése, a törzsek általános jellemzése. A mezőgazdaságilag jelentős fajok, a kétszikűek osztályáról. A mezőgazdaságilag jelentős fajok, az egyszikűek osztályából.

b) Állattan:

Az állati test szerveződése, sejt, szövet, szerv, szervrendszer, szervezet. Az állatok rendszerezése, a legfontosabb törzsek jellemzése, részletesebben: egysejtűek, gyűrűsférgék, izeltlábúak, puhatestűek. A halak szervezetének és rendszerének áttekintése. A kétlábúak és a hüllők szervezetének áttekintése. Az emlősök szervezetének felépítése. Az emlősök rendszerének áttekintése. A táplálkozás, a légzés, a kiválasztás, az anyagszállítás, a mozgás és az ingerlékenység fejlődése az állatok világában.

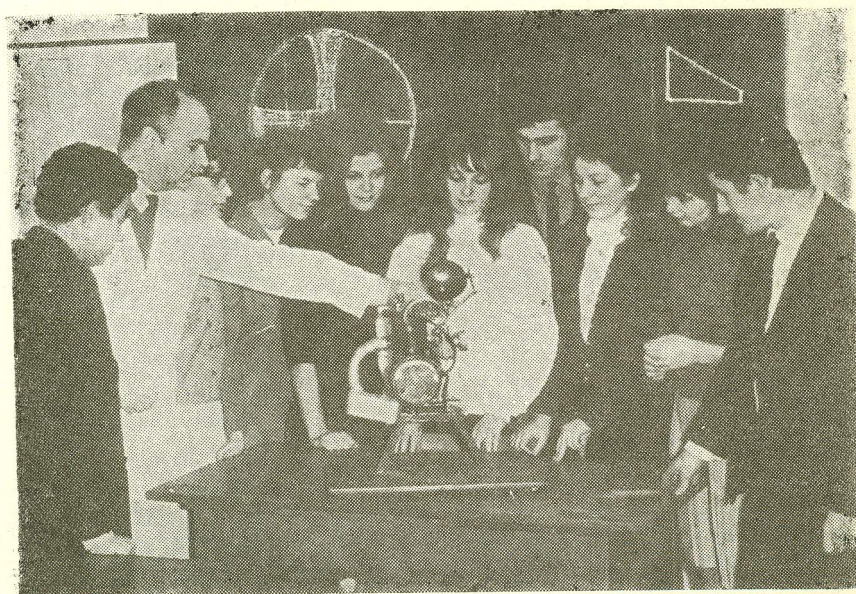
c) Általános biológia:

A biológiai tudományok és módszereik. Az élő anyag szerveződése. Fizikai tulajdonságok. Kémiai tulajdonságok. A sejt (alakja, mérete, száma). A sejtek belső felépítése. A sejt osztódása. A kolóniák, a szövetek, a szervek, a szervrendszerek és szervezet. Az anyagcsere. (Az anyagcsere jelentősége, típusai). Az enzimek. Az anyagcsere-folyamatok egysége a szervezetben. A vitaminok. A mozgásképesség (formái és fejlődése). Az ingerlékenység fogalma, az ingerlékenység megnyilvánulási formáinak fejlődése. (Nasztia, taxis). A reflex. Az ösztönök. A feltételes és feltétlen reflexek. (A szaporodás. Módjai: ivartalan, ivaros szaporodás). A megtermékenyítés. A növekedés és a fejlődés. (A növekedés tényezői. Az egyedfejlődés tényezői. A regeneráció). A Mendel-szabályok. A mutációk. Az öröklődés információs elmélete. A micsurini módszerek. Az élőanyag keletkezése. Az első élőlények. Az élőlények fejlődése a földtörténet folyamán. (A földtörténet őskorának, ókorának, középkorának, újkorának élővilága). Az ember származása. A jávai, a pekingi, hiedelbergi előember, a neander-völgyi, a cromagnoni ősember. A homo sapiens. (A fajok rokonsága). A faj és a fajon belüli rendszertani egységek. Az élet lényegének megismerésére irányuló törekvések). Az idealista és a mechanikus materialista elképzelések. A dialektikus materializmus tanítása az anyag mozgásformáiról.

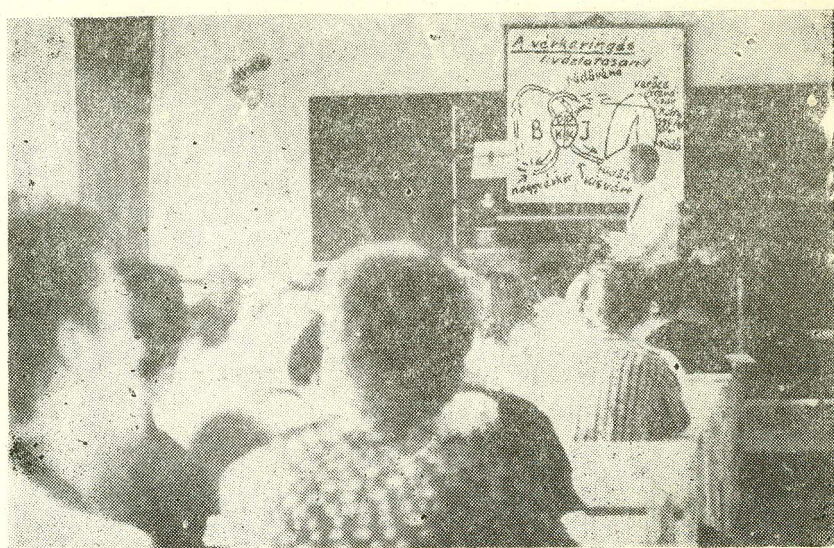

Tanulás a 3 személyre korszerűen berendezett lakószobában.

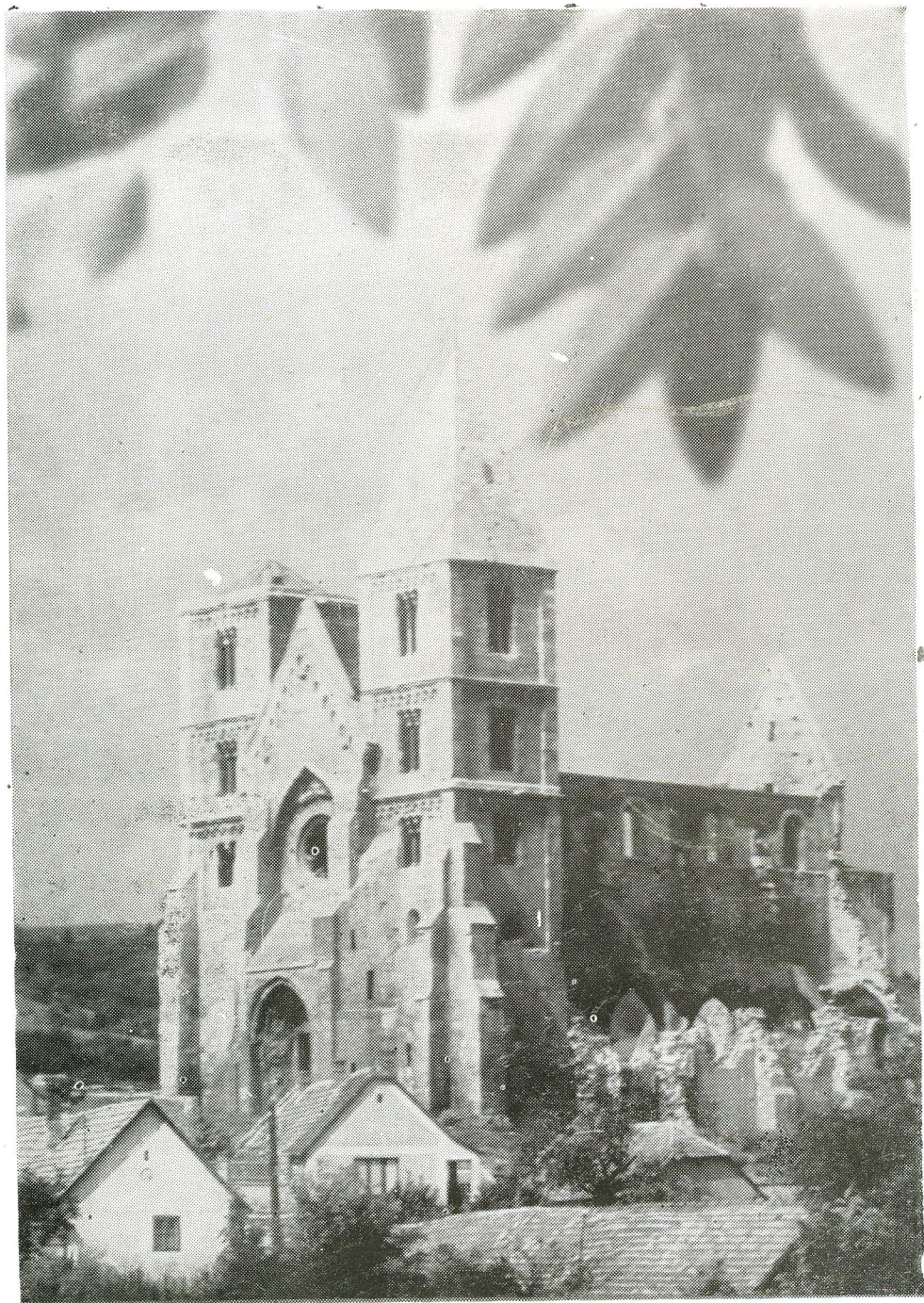

Géptani gyakorlat Börzsei István tanszékvezető irányításával.

Muszély János tanszékvezető állattenyésztéstani előadást tart a korszerű írásvetítő felhasználásával.

Európa híri műemlék a XIII. századból